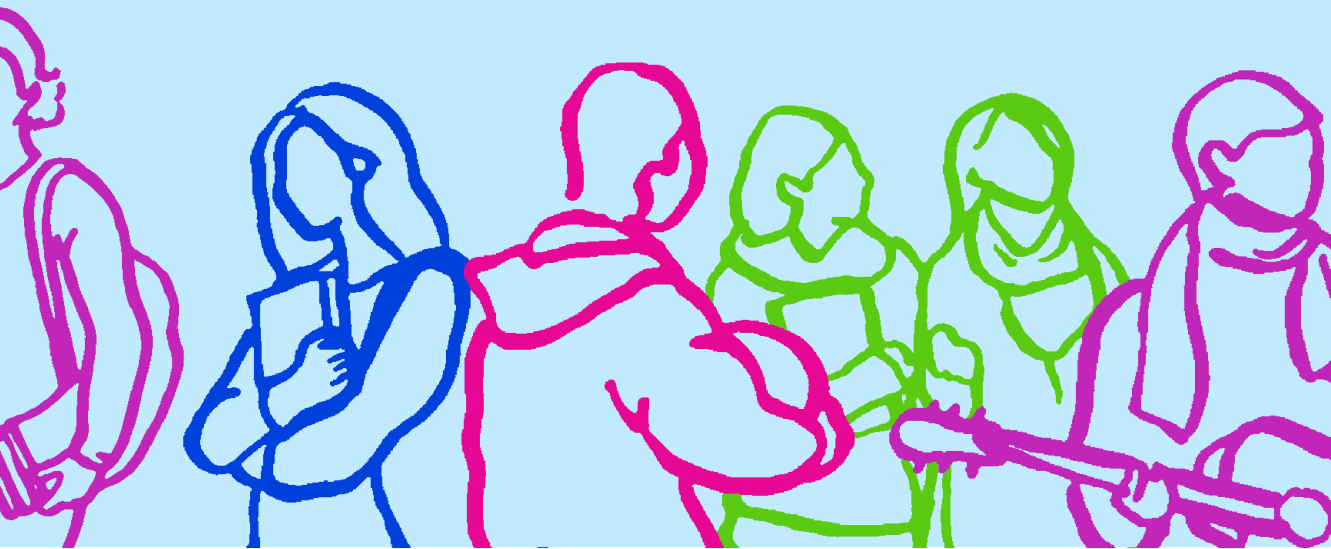

GLP-STÖDMATERIAL HÄLSOKUNSKAP

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

#GLP2021

Hälsokompetens

Syftet med undervisningen i hälsokunskap i gymnasiet är att utveckla de studerandes hälsokompetens. Hälsokompetens har lyfts fram som en nyckelkompetens för att klara sig i en värld som blir allt mer komplex och svår att gestalta (OECD 2018). Att utveckla hälsokompetensen är därför ett viktigt mål för folkhälsoarbetet och främjandet av hälsan samt ett centralt uppdrag för utbildningen på global nivå. Skolorna har en central roll i att utveckla hälsokompetensen. Eftersom gymnasiereformen når ut till en betydande andel av varje årskull, är gymnasiet en på samhällsnivå viktig arena för att mångsidigt främja hälsokompetensen.

Texten är skriven av universitetslektor Olli Paakkari, Jyväskylän universitet, Liikuntatieteellinen tiedekunta / Terveystieteiden tutkimuskeskus

Enligt världshälsoorganisationen (Nutbeam, 1998) innebär hälsokompetens (*health literacy*, hälsolitteracitet) individens förmåga att hitta, förstå och använda information på ett sätt som främjar och upprätthåller hälsan. Det är frågan om ett brett och övergripande begrepp, och det är en utmaning att som sådant överföra begreppet till det vardagliga arbetet i skolan. För att man i gymnasiet på ett tillförlitligt sätt ska kunna utveckla och bedöma de studerandes hälsokompetens, behöver man definiera begreppet noggrannare och mer detaljerat öppna upp de

centrala delområdena. Hälsokompetens kan närmare beskrivas som en förmåga att inhämta, bygga upp, utvärdera och använda sådan kunskap som hjälper människan att ur ett hälsoperspektiv förstå sig själv, andra människor och den omgivande världen på ett djupare plan. Med hjälp av detta kunnande kan man göra medvetna och ändamålsenliga hälso-relaterade val och beslut. Hälsokompetensen hjälper även människan att känna igen och bearbeta faktorer som gör det möjligt att främja och upprätthålla den egna och andras hälsa (Paakkari & Paakkari, 2012).

I en skolkontext **byggs hälsokompetens upp av fem övergripande delområden.** Dessa är hälsorelaterad kunskap (*theoretical knowledge*), praktiska färdigheter (*practical knowledge*), kritiskt tänkande (*critical thinking*), självkännedom (*self-awareness*) och etiskt ansvar (*citizenship*) (Paakkari & Paakkari, 2012).

MED KUNSKAP avses här faktabaserad kunskap, principer samt begreppsmodeller och teorier som berör hälsa. De här kunskaperna utvecklar allmänbildningen om hälsa och förmågan att behärska de övriga delområdena inom hälsokompetens.

MED FÄRDIGHETER avses en förmåga att använda teoretisk hälsorelaterad kunskap på ett ändamålsenligt sätt i olika situationer. Grundläggande färdigheter som den studerande behöver för att kunna agera på ett hälsofrämjande sätt är till exempel en förmåga att fungera konstruktivt i kommunikationssituationer, förmåga att söka information, stresshanteringsförmåga samt förmåga att förstå i vilka situationer olika hälsovårdstjänster kan användas.

KRITISKT TÄNKANDE innebär en förmåga att tänka klart och rationellt. Det väsentliga är att väcka en nyfiken och ifrågasättande inställning hos den studerande och att på olika sätt öva på att bearbeta kunskap. De studerande ska handledas att bland annat jämföra kunskap och argument, att tillämpa, analysera, utvärdera och dra logiska slutsatser om kunskap samt att skapa ny kunskap. Förmågan att tänka kritiskt främjar förutsättningarna till en djupare förståelse och hjälper den studerande att skilja mellan relevant och icke-relevant information samt mellan tillförlitlig och icke-tillförlitlig information. Det är frågan om en viktig kompetens i ett samhälle där mängden hälsorelaterad information och kommunikation ökar och är av väldigt varierande kvalitet.

MED SJÄLVKÄNNEDOM avses förmågan att vara medveten om samt analysera och bedöma tankar, behov, motiv och känslor som berör den egna hälsan samt sitt hälsobeteende, egna attityder och värderingar och kroppens fysiska och psykiska signaler. I jämförelse med de tidigare delområdena inom hälsokompetens, som fokuserar på att bearbeta information som omger människan, handlar självkännedom om att utforska det som finns inom människan. För att utveckla självkännedom är det viktigt att söka efter faktorer som gör det möjligt att koppla ihop den hälsorelaterade informationen med det egna livet. När informationen får en personlig betydelse stöds också den inre motivationen till att fördjupa sig i olika hälsorelaterade teman. Det centrala vad gäller självkännedom är att utveckla en förmåga att förstå sig själv som en lärande individ (på vilka sätt lär jag mig effektivt) och en förmåga att ställa upp realistiska mål för sitt lärande.

Det väsentliga är att väcka en nyfiken och ifrågasättande inställning hos den studerande och att på olika sätt öva på att bearbeta kunskap.

ETISKT ANSVAR utgår från en uppfattning om individens ansvar och rättigheter. Syftet är att fördjupa förståelsen för betydelsen av individens ansvar och engagemang och deltagande både i att främja den egna och andras hälsa samt i att trygga ett fungerande samhälle. Att agera ansvarsfullt innebär en förmåga att överväga nödvändigheten, följderna och nyttan av olika åtgärder: hur inverkar mina handlingar på andra människors och miljöns hälsa? Det innebär också en förmåga att föra saker vidare och att agera för andras väl. För att den studerande ska utveckla känslighet för att uppfatta och förstå förutnämnda situationer, ska man i undervisningen se till att det finns tillfällen att behandla frågor som berör etik, moral och värderingar.

Undervisning och studier som tar fasta på ovan nämnda delområden utvecklar den studerandes förmåga att svara mot de varierande hälsorelaterade behov som präglar dagens och framtidens samhälle, samtidigt som de kan förhindra att hälsoskillnaderna mellan individerna ökar. **De allmänna och de modulvisa målen för undervisningen i läroämnet hälsokunskap har utformats systematiskt, så att de tar i beaktande de olika delområdena inom hälsokompetens. Undervisning och bedömning som följer dessa mål stödjer alltså utvecklingen av de studerandes hälsokompetens och främjar deras utveckling till ansvarsfulla medborgare i samhället.**

- Nutbeam, D. (1998). Health promotion glossary. Health Promotion International, 13(4), 349-364.
- OECD. (2018). The future of education and skills. Education 2030. OECD Publishing.
- Paakkari, L. & Paakkari O. (2012). Health literacy as a learning outcome in schools. Health Education, 112(2), 133-152.
- Paakkari, O. & Paakkari, L. (2012). Future directions. How to organize classroom practices to support the development of holistic health literacy. In R. Marks (ed.) Health Literacy and School-based Education, (pp. 187-203). Bingley: Emerald.

HÄLSANS MÅNGA DIMENSIONER

I undervisningen i hälsokunskap utmanar man den studerande att granska hälsa, trygghet, främjande av hälsa och förebyggande av sjukdomar samt andra därtill hörande fenomen som mångsidiga helheter, såväl ur individens som ur gemenskapens, samhällets och den globala världens perspektiv.

Hälsa är ett komplext fenomen som består av flera olika delfaktorer. Olika faktorer inverkar på varandra och kan även samverka med varandra. De kan även inverka direkt eller indirekt, positivt eller negativt. Den studerande ska först bilda sig en uppfattning om den helhet som hälsa och individens, gemenskapens, miljöns och

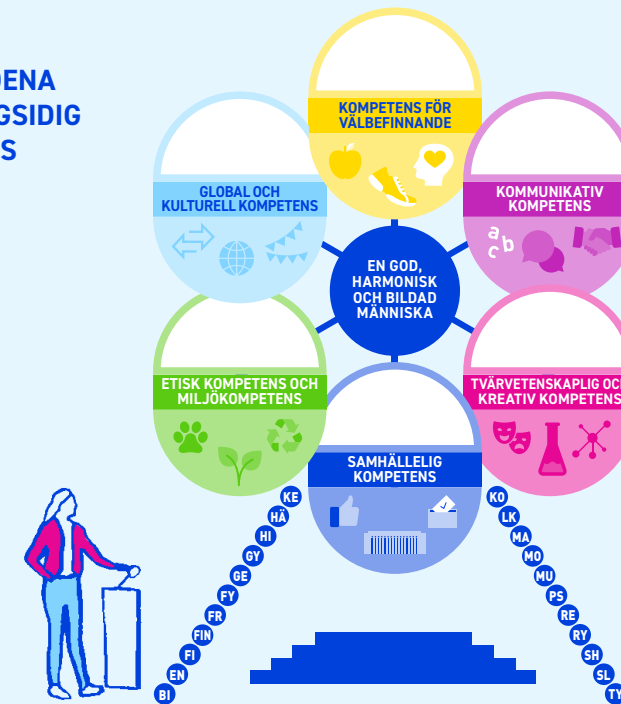
samhällets förutsättningar för hälsa bildar, för att på ett ändamålsenligt sätt kunna undersöka samband, orsakssammanhang och interaktionsmekanismer mellan olika faktorer. **Läroämnet hälsokunskap i gymnasiet baserar sig i läroplansgrunderna på en helhetsbild av förutsättningarna för hälsa** (figur 1, bearbetad, Dahlgren & Whitehead, 1991). Förståelse av de olika nivåerna hjälper den studerande att vidga och fördjupa sin syn på förutsättningarna för hälsa både i fråga om enskilda moduler och flera moduler tillsammans.

- Dahlgren, G. & Whitehead, M. (1991). Policies and Strategies to Promote Equity in Health. Stockholm: Institute for Future Studies.

FIGUR 1. FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR HÄLSA

FIGUR 2. DELOMRÅDENA INOM MÅNGSIDIG KOMPETENS

Mångsidig kompetens i gymnasiet

Delområdena som ingår i den mångsidiga kompetensen (figur 2) utgör gemensamma målsättningar för läroämnena i gymnasiet.

Delområdena inom mångsidig kompetens bildar gemensamma mål för läroämnena och studierna har i de nationella grunderna för gymnasiet läroplan (2019) delats in i moduler, som utgör byggstenarna för studieavsnitten som utformas på lokal nivå. Enligt 12 § i statsrådets förordning om gymnasieutbildning (810/2018) beslutar utbildningsanordnaren i hur omfattande studieavsnitt studierna erbjuds för de studerande.

I Grunderna för gymnasiet läroplan 2019 beskrivs hur delområdena inom mångsidig kompetens ska ingå i studierna i respektive läroämne. Varje läroämne närmar sig de sex delområdena inom mångsidig kompetens utifrån det egna fack- och vetenskapsområdet. Mångsidig kompetens ger

möjlighet till att på lokal nivå ordna studier som överskrider läroämnesgränserna. I den lokala läroplanen ska man besluta hur den mångsidiga kompetensen som helhet ska samordnas och hur den mångsidiga kompetensens delområden inkluderas och förverkligas i studieavsnitten. Den mångsidiga kompetensen kan kompletteras och konkretiseras i den lokala läroplanen skilt för varje läroämne och i beskrivningen av varje studieavsnitt.

Modulerna i läroämnet hälsokunskap (HÄ1, HÄ2, HÄ3) är kopplade till de allmänna målen för undervisningen i hälsokunskap, som är samordnade med delområdena inom mångsidig kompetens. De allmänna och de modulvisa målen för hälsokunskap anknyter så här på olika sätt till delområdena inom mångsidig kompetens och hjälper den studerande att utvecklas till en god, harmonisk och bildad människa.

ALLMÄNNA MÅL FÖR UNDERVISNINGEN I HÄLSOKUNSKAP

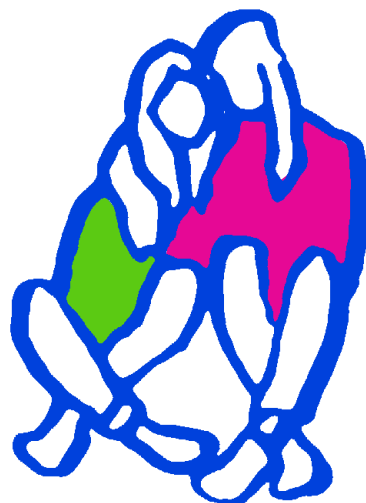
Den unga som har gått ut gymnasiet möts både nu och i framtiden av en värld som bland annat präglas av att livsstilssjukdomarna ökar, mängden information blir bara större och är svår att hantera, den psykiska belastning som arbetslivet (och i synnerhet kunskapsrelaterat arbete) medför ökar, världen blir allt mer pluralistisk och motstridig och människan belastar miljön och miljöns hälsa. I och med att statens kollektiva ansvar för befolkningens hälsa har minskat och individens ansvar i hälsorelaterade frågor får allt större vikt förutsätts att de studerande får en mångsidig helhetsbild av hälsa och de faktorer och mekanismer som inverkar på hälsan. På det sättet har de bättre förutsättningar att klara sig i ett samhälle som bedriver den form av hälsopolitik som nämns ovan.

Då de allmänna målen för undervisningen i hälsokunskap har definierats har man tagit i beaktande ovan beskrivna nationella och internationella särdrag i livsmiljön. Det här gör det möjligt att förankra undervisningen i hälsokunskap i det vardagliga livet och fokusera undervisningen på sådant innehåll som resulterar i kunnande som är värdefullt både för den studerande och för samhället. Syftet med gymnasieutbildningen är att stödja de studerandes utveckling till goda, harmoniska och bildade människor och aktiva samhällsmedlemmar samt att ge dem färdigheter för att lära sig och för kontinuerlig självutveckling (gymnasielagen 714/2018, 2 §).

Ur hälsokompetensens synvinkel fokuserar det första målet ("kunna skapa en helhetsbild av hälsa och dess individuella, samhälleliga...") på att utöka det kunskapskapital som är väsentligt med tanke på hälsan. **I det andra målet** ("kunna söka information från olika källor, tillämpa och analysera hälsorelaterad information och bedöma...") ligger fokus på att utveckla hälsorelaterade färdigheter och en förmåga till självständigt kritiskt tänkande.

De sista tre målen ("kunna analysera och utvärdera hurdan påverkan ens egna behov, uppfattningar, erfarenheter, attityder och värderingar...", "kunna reflektera över etiska frågor som är förknippade med hälsa och sjukdomar samt över den hållbara utvecklings...", "kunna välja för en själv och med tanke på situationen ändamålsenliga lärstrategier...") handlar om att utveckla självkännet och etiskt ansvar.

– Gymnasielagen 714/2018
<https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2018/20180714>

BEDÖMNING SOM STÖDGER LÄRANDET

Bedömningskulturen och sätten att genomföra bedömningen förändras långsamt i gymnasiet. Enligt en omfattande nationell undersökning (Atjonen mfl., 2019) är traditionella bedömningsmetoder som fokuserar på individen och på summativ bedömning fortfarande de vanligaste. De studerande i gymnasiet får till exempel mer respons i form av vitsord, poängantal och modellsvar än de som studerar i den grundläggande utbildningen. Studerande i gymnasiet avlägger också i högre grad traditionella, individuella prov samt tar del av färre bedömningsamtal än i den grundläggande utbildningen. För lärare som har varit verksamma i arbetslivet länge fungerar ett summativt prov i en gymnasiekurs oftare som en tillräcklig mätare på den studerandes kunnande än för en gymnasielärare som har en kortare arbetskarriär bakom sig.

PRINCIPER FÖR HÖGKLASSIG BEDÖMNING

Den forskningsbaserade syn på lärande som beskrivs i grunderna för gymnasiets läroplan och som utgår från den studerande utmanar till att se på bedömningskulturen på ett nytt sätt. Centrala principer för att genomföra bedömningen så att den håller hög kvalitet är att den grundar sig på kunskapskrav, den är fortlöpande och mångsidig samt att de studerande får vara delaktiga i bedömningsarbetet (självvärdering och kamratrespons). Med hjälp av bedömning som genomförs enligt de här principerna och med respons som ges i ett tillräckligt tidigt skede av studieavsnittet är det möjligt att vägleda den studerande

mot djupinläring. Förutom att de här faktorerna stödjer lärandet bidrar de också till att bedömningen blir mera tillförlitlig, rättvis och transparent.

För att bedömningen ska vara transparent ska den basera sig på kunskapskrav som härleds från målen för läroämnet och den studerande ska känna till kunskapskraven. Genom att bedömningen baserar sig på kunskapskrav stöds också bedömningens tillförlitlighet och rättvishet, eftersom lärandet och kunnandet endast jämförs i relation till dessa kunskapskrav, inte till exempel med kunskapsnivån bland de övriga studerande i samma studieavsnitt (normbaserad bedömning). Genom att man presenterar kunskapskraven för bedömningen för de studerande är det lättare för dem att skapa sig en uppfattning om vilket kunnande som förväntas av dem under studieavsnittet, och vad som är målet för bedömningen. På det här sättet stödjer bedömningen studierna och den studerandes förutsättningar att nå målen för lärandet.

Då bedömningen är mångsidig och tidsmässigt fördelas mellan hela studieavsnittet stödjer den för sin del insamlingen av tillförlitlig bedömningsinformation. För att bedömningen ska utgöra en fortlöpande helhet behöver man även reflektera över hur man ska samla in bedömningsinformation om den studerandes utgångsnivå i början av studierna (diagnostisk bedömning), med vilka metoder och i vilket skede bedömningen som stödjer lärandet ska genomföras under

studieavsnittets gång (formativ bedömning), samt hur man i slutet av studieavsnittet på ett sätt som passar olika studerande kan påvisa de studerandes kunskapsnivå i relation till målen (summativ bedömning). Målet i gymnasiet ska vara att stärka den formativa bedömningen som sker i samband med studierna och som stödjer lärandet och som också den studerande aktivt tar del i. Då den lokala läroplanen görs upp är det skäl att kritiskt granska de gemensamma principerna och riktlinjerna för bedömningen samt att reflektera över eventuella ändringsbehov och sprida sådana förfaringssätt som är fungerande.

FÖREMÅL FÖR BEDÖMNINGEN I HÄLSOKUNSKAP

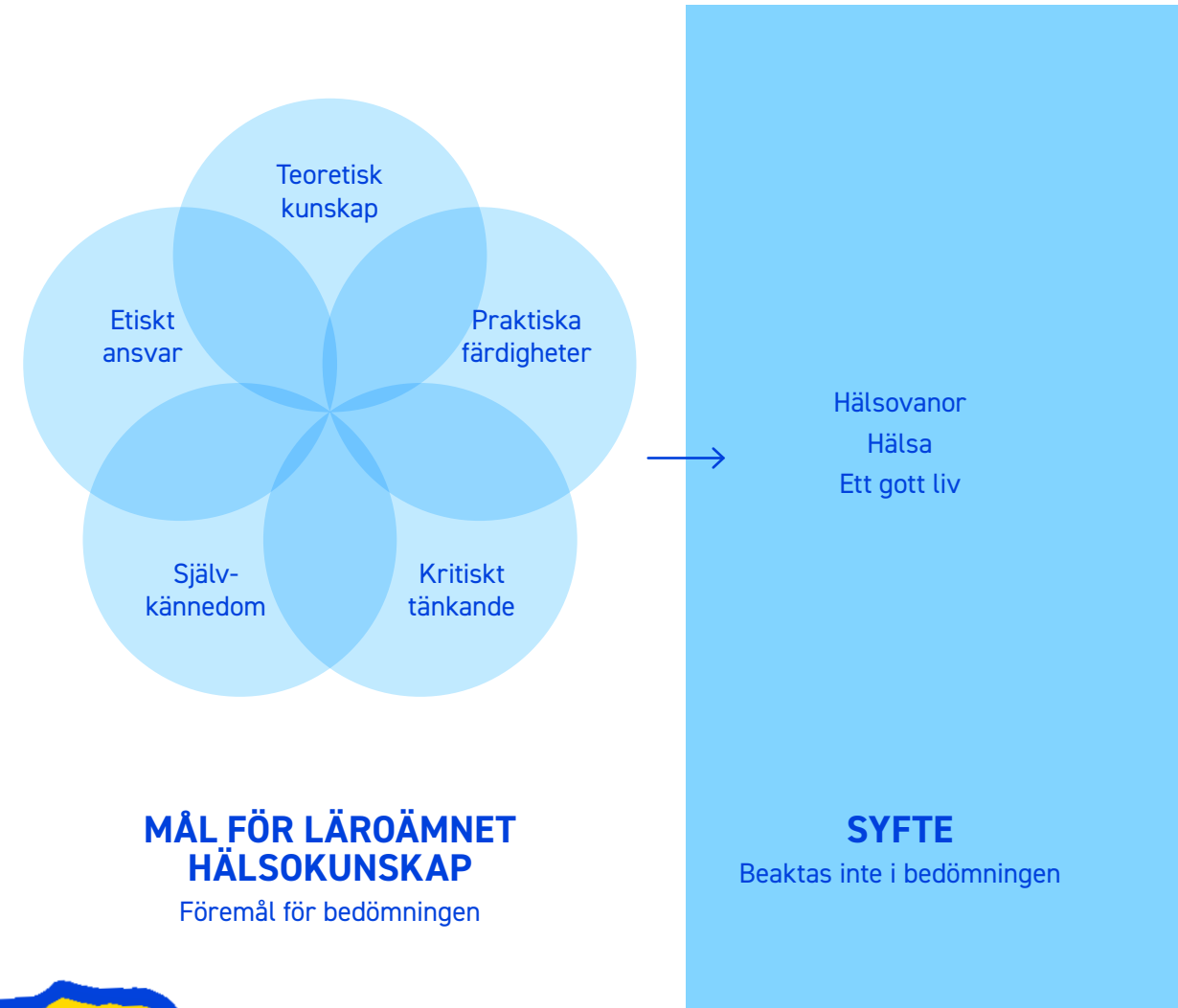
I hälsokunskapen är det viktigt att tydligt göra skillnad mellan det som ska bedömas och det som inte ska ingå i bedömningen. För att kunna förverkliga de centrala etiska principerna för bedömningen (tillförlitlighet, rättvisa, transparens) förutsätts att man skiljer mellan målen för läroämnet hälsokunskap och dess syfte (figur 3). Syftet med undervisningen i hälsokunskap kan anses vara att utveckla hälsovanorna så att de är mer hälsofrämjande och på det sättet bidrar till bättre hälsa. Målet för studierna i hälsokunskap enligt grunderna för läroplanen är att mångsidigt utveckla den studerandes hälsokompetens, vilket skapar förutsättningar för att uppnå syftet.

Bedömningen ska alltså inte grunda sig på den studerandes hälsobeteende, värderingar, attityder eller andra personliga egenskaper utan den ska enbart basera sig på hur väl den studerande har uppnått de uppställda målen.

- Atjonen, P, Laivamaa, H, Levonen, A, Orell, S, Saari, M, Sulonen, K, Tamm, M, Kamppi, P, Rumpu, N, Hietala, R. & Immonen, J. (2019). "ETTÄ TIETÄÄ MISSÄ ON MENOSSA". Oppimisen ja osaamisen arviointi perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus, 7:2019. Tampere: PunaMusta.
- Paakkari, O. (2017). Oppimista tukeva arviointi terveystiedossa. Teoksessa E. Kauppinen ja E. Vitikka (toim.) Arviointia toteuttamassa: näkökulmia monipuoliseen oppimisen arviointiin (s. 141-162). Helsinki: Opetushallitus.

FIGUR 3. HUR MAN SKILJER MELLAN HÄLSOKUNSKAPENS MÅL OCH SYFTE I BEDÖMNINGEN (PAAKKARI, 2017).

OBLIGATORISKA STUDIER

HÄ1 HÄLSAN SOM RESURS (2 SP): CENTRALT INNEHÅLL

De centrala innehållen har i varje modul (HÄ1, HÄ2, HÄ3) delats in i större temahelheter. Syftet med den här lösningen är att handleda de studerande att granska de olika ämnesområdena som större helheter, inte bara som delar som är separata från varandra. Ur pedagogisk synvinkel är målet att främja förändringen av inlärningskulturen i gymnasiet så att mera fokus än tidigare ska ligga på att utveckla en djupare förståelse och en förmåga att hantera helheter.

Innehållet i modulen HÄ1 grundar sig delvis på temaområden som de studerande har tagit del av i den grundläggande utbildningen. Syftet är att utveckla och fördjupa de här temaområdena, ändå så att man försöker undvika onödiga upprepningar av sådant som redan studerats tidigare. **Utgångspunkten i det första temat (holistisk hälsa) är att den studerande ska skapa sig en helhetsbild av förutsättningarna för hälsa.** Den förståelse för livsstilens betydelse som den studerande utvecklat i den grundläggande utbildningen ska fördjupas med hjälp av välgrundade beskrivningar av olika teorier,

modeller och hälsokulturella faktorer. Det väsentliga i **den andra helheten, nyckelkriterier för kroppens och sinnets välbefinnande**, är att den studerande fördjupar sig i centrala faktorer som påverkar hälsan (bland annat kost, fysisk aktivitet, sömn, sexualitet, mental hälsa, studievälbefinnande) och deras verkningmekanismer. **Dessa faktorer ska i första hand behandlas som resurser för hälsan, inte i lika hög grad utgående från risker, problem eller sjukdomar.**

Enligt enkäten Hälsa i skolan (2017) upplever en betydande andel av de gymnasiestuderande stress, trötthet och utmattning. Skoltröttheten bland gymnasiestuderande ökar som en följd av stress som hänger ihop med kontinuerliga studier. Stressen kan beskrivas med följande tre faktorer: 1) emotionell utmattning och trötthet till följd av studierna, 2), studierna får minskad betydelse som ger sig uttryck i en cynisk och ligkiltig inställning gentemot studierna, samt 3) den studerande känner sig otillräcklig (Salmela-Aro & Tuominen-Soini, 2013). **Den påfrestning som de gymnasiestuderande upplever har tagits i beaktande i innehållet i den obligatoriska modulen på två sätt. Innehållet är mindre omfattande än tidigare för att**

det ska vara möjligt att i lugnare takt fördjupa sig i ämnesområdena. Modulens innehåll har valts med utgångspunkt i att innehållet i sig ska utveckla en förmåga att kunna hantera den påfrestning och stress som studierna kan medföra.

- Kouluterveyskysely aikasarjat 2006–2017. Terveysten ja hyvinvoinnin laitos. https://sampo.thl.fi/pivot/prod/fi/ktk/ktk1trend/summary_trendit
- Salmela-Aro, K. & Tuominen-Soini, H. (2013). Koulu-uupumuksesta innostukseen. Teoksessa J. Reivinen & L. Vähäkylä (toim.) Ketä kiinnostaa? Lasten ja nuorten hyvinvointi ja syrjäytyminen, (s. 242–254). Helsinki: Gaudeamus.

Centralfaktorer som påverkar hälsan ska i första hand behandlas som resurser för hälsan.

NATIONELLA VALFRIA STUDIER

HÄ2 HÄLSA OCH MILJÖ (2 SP): CENTRALT INNEHÅLL

I modulens innehåll granskas hälsa utifrån olika miljöer. Man undersöker med andra ord mediemiljöns, den fysiska miljöns (byggd miljö och naturmiljö) samt den psykosociala miljöns samband med och effekter för hälsan. I modulen ska den studerande även undersöka beroenden och deras konsekvenser.

Det första temat, att inhämta, bedöma och tolka hälsorelaterad information,

behandlas som en större helhet än tidigare. Helheten omfattar att förstå vetenskaplig kunskap och vardagskunskap, kognitiv bias samt hälsokommunikationens särdrag. De här faktorerna skapar grunden för att kunna bedöma informationens tillförlitlighet samt hur hållbara olika argument är. Det är frågan om kunnande som är viktigt nu och i framtiden, eftersom det förekommer allt mer hälsorelaterad information och informationen är av väldigt varierande kvalitet. Kognitiv bias kan i en hälsokontext behandlas till exempel med beaktande av begränsad minneskapacitet, informationens mängd, människans perceptionsförmåga och dess karaktär, bildandet av föreställningar, källkritik och social sanning.

Den andra helheten hänför sig till en hälsosam och trygg, fysisk och psykosocial miljö. Utöver att undersöka vilken inverkan dessa miljöer har på hälsan ligger fokus mer än tidigare på att ur ett bredare perspektiv granska vilka effekter människans val har på miljöns hälsa och hur hälsosam miljön är. Den studerande ska handledas att ur ett hälsoperspektiv undersöka betydelsen av en hållbar utveckling (ekologisk, ekonomisk, social och kulturell) på kort och på lång sikt, från nutid till framtida generationer.

I den tredje helheten fördjupar sig den studerande på olika sätt i mekanismerna (biologiska, psykiska, sociala) som inverkar på olika former av beroenden och som i huvudsak är desamma både för substansberoenden och funktionella beroenden. Kunskap om på vilka olika sätt ett beroende ger sig i uttryck samt om de bakomliggande orsakerna och mekanismerna hjälper den studerande att bilda sig en välgrundad uppfattning om olika sätt att förebygga beroenden samt hur de fungerar.

HÄ3 HÄLSA OCH SAMHÄLLE (2 SP): CENTRALT INNEHÅLL

Den första helheten ger en bred översikt över hur hälsofrämjande och förebyggande av sjukdomar har förändrats och utvecklats från historisk tid fram till nutid. Den studerande ska även reflektera över framtida hälsorelaterade utmaningar. Syftet är att den studerande ska skapa sig en helhetsbild av hur olika samhällsförhållanden samt samhällliga, vetenskapliga och tekniska faktorer under en viss tidsperiod både tillsammans och var för sig har inverkat på möjligheterna att främja hälsa och förebygga sjukdomar under följande tidsperiod. **Många av förutnämnda historiska orsaker ligger till grund för epidemiologisk transition (från smittsamma sjukdomar till livsstils-sjukdomar) och behandlingen av detta ämnesområde utgör en inkörsport till följande helhet (sjukdomar och behandling).** En indelning av sjukdomar i smittsamma (communicable diseases) och icke-smittsamma sjukdomar (non-communicable diseases) ger bättre möjligheter än tidigare att granska temat ur ett globalt perspektiv på grund av en internationellt enhetlig begreppsapparat.

Den tredje helheten behandlar etiska frågor som berör hälsa och sjukdom.

Temat är krävande för den studerande eftersom etiska reflektioner ofta fordrar att informationen tillämpas i olika situationer. I läroplansgrunderna lyfts mer detaljerat än tidigare fram olika perspektiv som kan tillämpas för en etisk analys. Perspektiven i fråga grundar sig på normativ och tillämpande etik. De exempel på etiska och rättsliga frågor som ges i läroplansgrunderna angående hälsovård, hälsa och sjukdom ger den studerande en bild av vilka etiska frågor som kan behandlas inom hälsokunskapen.

Syftet med gymnasieutbildningen är att stödja de studerandes utveckling till goda, harmoniska och bildade människor och aktiva samhällsmedlemmar samt att ge dem sådana kunskaper, färdigheter och beredskaper som de behöver i arbetslivet, för fritidsintressen och för en allsidig personlighetsutveckling. Därtill är syftet med utbildningen att ge de studerande beredskap för livslångt lärande och för att utveckla sig själva kontinuerligt.

Gymnasielagen 714/2018, 2 § (Gymnasieutbildningens syfte)

Mer information och stöd för det lokala arbetet med GLP får du av Utbildningsstyrelsen:
oph.fi/gymnasieutbildning

Tillsammans gör vi det här till en bra grej!

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

#GLP2021